

SZÉKELYFÖLD
Politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hirlap.

Főmunkatárs:	Felolós szerkesztő:	Kiadó lapfajtájának:
TÓTH BALÁZS.	BIRO LAJOS	IFJ. JANCsó MÓZES
Megjelenik hetenkint 2-szer: csütörtökön és vasárnap.	A lap 12. oldalán részben közlemények, Biro Lajos főgimn. tanárhoz, el fizet i és hirdési pénzek Ifj. Jancsó Mózes kiadó s lapfajtájához küldendők.	Hirdetmények díszabá: szerint. Apró hirdetések ára: Ezer szó 5 fillér, vastagabb betűvel 10 fillér. Tíz szóig terjedő apróhirdetés: ára 50 fillér, csakis előleges készpénz fizetés mellett. Nyitólér sora 40 fillér.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.		

Főispáni székfoglaló.

(B.) Tegnap egy hete, hogy vármegyénk főispánját, szentkatolnai Elekes Bélát beiktatták új állásába fenyves ünnepek közepette.

Vármegyénk székhelyén letolyt ünnepélyes aktus mély benyomást gyakorolt a megyéből nagy számmal összereseglett közönségre, amely még most is az ott történtek hatása alatt áll.

Egy új korszaknak ragyogó napja derült fel megint vármegyénk egén, s szétlövellő sugarai bizonyára áldást hozók lesznek szegény székely népünkre.

A főispáni beiktatónak központja természetesen az új főispán székfoglaló beszéde volt. Eze beszéd egy kiváló férfunak nagy kvalitásait, tiszta jellemét, nemes gondolkodását tünteti előnkbe. Hivatali elődének hibáit nem keresi, de érdemeit lovagias férfihoz méltóan elismeri.

A régi vármegyének, amely nemzetünk ezer éves történetének folyamán, s a közelmúltban is az alkotmányának sánca, védőbástyája volt, megerősítését, a tisztviselők függetlenítését és politikai szabadságát hangsúlyozta.

Székfoglalójának legnevezetesebb része, melyben megyénk mezőgazdaságának előbbrevitelével, annak fejlesztésével, az ipar és kereskedelem intenzívebbé való tételével és a nevelés ügy előmozdításával foglalkozik.

Végül pedig kijelenti, hogy mint bíró jön a főispáni székbe és ott is a független bíró szemüvegén át vizsgálja és bírálja el az ügyes bajos dolgokat a törvények rendelkezései szerint félelem és kedvezés nélkül. Ehhez kéri a vármegye közönségének támogatását.

Azt hisszük, hogy vármegyénknek minden egyes fia támogatni fogja főispánunkat nemes törekvéseiben, fáradhatatlan munkálkodásában és tevékenységében, mert úgy lesz csak igazán az új korszak megyénk nézve áldást hozó és gyümölcsöző, amit mindnyájan szívünkben őhajtunk.

Új főispánunknak székfoglaló beszédét itt közöljük, hogy olvashassa vármegyénknek minden fia és merit sen belőle lelkesedést, kitartást a béke napjaiban bekövetkezendő nagy munkában.

A főispán beszéde a következő:

Mélyen tisztelt törvényhatósági közgyűlés! Önök az elmúlt napok minden fázisát figyelemmel kísérték és éppen ezért önökre, miad élő bizonyítékokat hivatkozom annak megerősítése végett, hogy e diszes állást soha sem kerestem, annak elvételéért soha egyetlen lépést nem tettem, és most is a legkomolyabban és leghitározottabban kijelentem, hogy ily irányú gondolatot magamban soha sem tápláltam.

Ezt a diszes állást kizárólag az alkotmányos kormány bizalmának köszönöm és e bizalomnak szerény erőmhöz és tehetségemhez képest a legnagyobb igyekezettel kívánok megfelelni. Átlátom azonban, hogy a legnagyobb igyekezet, a legjobb indulat is meddő marad, ha hiányoznak azok a feltételek, a melyek a siker biztosítására szükségesek.

Ezek közé a feltételek közé számítom igen tisztelt uraim az önök bizalmát, önök szeretetét, önök támogatását, az önök jó indulatát. Ha mindezekkel megtisztelnak, ha átlátják szándékaim tisztaságát, ha nem vonják meg tőlem azon erőt, a mely cselekvéseim sikeréhez okvetlenül szükséges, hiszem és remélem, hogy hazámnak, a vármegyének, a vármegyében levő intézményeknek és az egyeseknek hasznára lehetek.

Abban a feltevésben, abban a reményben ringatom magamat, hogy önök, igen tisztelt uraim mindezeket rendelkezésemre bocsássák, esetleges fogyatékozságaimban tanácsosai, utbaigazítással támogatnak.

És e feltevésben, ebben a reményben nem csalatkozhatom, ha meggondolom azt a

körülményt, hogy előbbi pályámon majdnem két évtizeden át az önök részéről nem tapasztaltam mást, csak kitüntető barátságot és jóindulatot.

Ezen fegyverekkel vértetesen aggodalom nélkül merek átlépni szülővármegyém szolgálatába azon kifejezett célzattal, hogy mindennek hasznára legyek.

Igen tisztelt Uraim!

Szinte felesleges, hogy politikai álláspontomnak itten és ezen ünnepélyes alkalommal külön is kifejezést adjak. E tekintben csak azt jegyzem meg, hogy minden cselekvésem, minden egyes ténykedésem abból az alkotmányos forrásból fakad, a mely a jelenlegi magyar kormány minden egyes tagjának szívét, lelkét elárasza. Az az én politikám, hogy Magyarország végre valahára hozzájusson azokhoz a feltételekhez, a melyek magyar államiságunk kidomborításához, jelleghéhez szükségesek, hogy ezek a feltételek biztosítottassanak, és hogy azokhoz többé kétség ne férjen. Ebben az irányban kell nekünk és mindenkinek, aki a hazában, a vármegyében él, vállvetve közreműködnünk. Nem volnánk hű fia e hazának, ha más- zéppen cselekednénk és ezt a politikai irányt kell akceptálnia mindenkinek, még annak is, aki az elmúlt szomorú időszakban, végtelen nyomor és szenvedés idejében, másképpen gondolkodott. Jóleső érzéssel gondolok azon bekövetkező időre, a midőn mindenütt csak lelkes hazafiak lesznek, kik érvényelveink érvényesítését, céljaink valósítását meg nem akadályozzák.

Ezen általános irányelvek megvalósítása mellett nem kevésbé fontos munkát igényel belügyeink szükséges rendezése és fejlesztése, a nemzeti és szociális kérdések tisztázása.

Ezekben a tekintetekben is fokozott erővel kell mindenikünknek sorompóba állanunk.

De sem helye, sem ideje nem volna annak, hogy ezen ünnepélyes pillanatban minden részletéről említést tegyünk azoknak a dolgoknak, a melyek részint törvényhozásban általában, részint pedig a vármegyékben különösen elvégzendők és biztosítandók.

Engedjék meg azonban igen tisztelt uraim, hogy becses türelmükkel visszaéljek és elmondjam azt, hogy volt idő midőn bizonyos körülményeknél fogva abban a téves hitben élttem, hogy a vármegye régi alakjában fenn nem tartható. Ezen most már valóban téves felfogás-

Univ. Med.
Dr. bázedi Kenyeres Arthur, orvos
legfinomabb
Gyógy-Sósórszesz készítménye
Kenyeres Károly
Cognac-, rum- és liqueur gyárából
BRASSÓ.

A számos orvosi tekintély elismerő nyilatkozata közül, melyek eredetije gyári irodánkban bármikor betekinthe-
hazánk egyik legnagyobb tudósának, ez előtt a kolozsvári, most a budapesti egyetem orvosi karának nyil. r. tanára Dr. szo-
pesszombati Genersich Antal, m. kir. udv. tanácsos ó méltóságának nyilatkozata így szl: „Buda-pest, 1905. június havá-
ban. Az Ön sósórszeszét diphtheritikus hűdése és izomcsúszásoknál a legjobb eredménnyel alkalmaztam és meggyőződ-
tem arról, hogy mindazon betegségekben sikerrel használható, melyeknél eddig a Brázy-sósórszeszt szoktuk igénybe
venni. Kapható minden jobb kereskedésben, gyógyszerertárban, raktárakban valamint a gyárban is, kis és nagy
palackokban az ismert verseny-árakon. Minden palack orvosi használati utasítással van ellátva.
Ezen valódi orvosi Gyógy-Sósórszesz utánzataitól a t. c. fogyasztók saját érdekükben óvatnak
Cimkéik és palackok törvényesen védve!

(31. 8-10.)

Biro Lajos
fel. szerkesztő

mat beismervén, minden igyekezetemet jövőre nézve arra fogom fordítani, hogy a vármegyék ne csak fontartsanak, hanem törvényes keretekben megerősítsenek, a tisztviselők függetlenítése és politikai szabadsága biztosítsák.

Ezt a meggyőződést érlelte meg bennem a közelmúlt időben az alkotmányért folytatott nemzeti küzdelem.

Minek tagadnók, miért szépítenők, hiszen ezt a körülményt ma már az örökre elenyészett régi rendszer önkéntes és önkénytelen hívei is elismerik, hogy politikai felfogásaikban nem volt meg azon erő, nem volt meg azon erkölcsi alap, a mely magyar nemzeti szempontból magának létjogosultságot követelhetett volna. Mindenki láthatja, hogy öknélkül való minden oly irányzat, amelynek alapját nem a nemzeti érzületek, nemzeti szokások és nemzeti törvényei képezik.

Ideig óráig fentarthatja magát az erőszakos rendszer, következhetnek egy nemzet életében szomorú napok, nincs azonban oly erőszak, nincsen nyomor, amely képes volna elfojtani az érzelmeiket, amely képes volna megölni a hazafi szíveket.

Az jellemezte leánkább a bukott rendszer híveit, hogy érzelmeik világát kétes értékű hatalmi érdekek alá rendelték és sokan közülük jobb tudomásuk ellenére, mások lehet jóhiszeműleg cselekedtek olyanokat, melyek a nemzeti érzésnek nem fokozására, hanem elkeseredésre nyújtottak alapot.

Mélyen tiszteltet uraim! Mindezekután elismeréssel, hálával és köszönettel kell adózunk a vármegyei tisztviselőknak, általában hazafias önzetlen magatartásukért. Náluk nélkül talán még most is tartana a végtelen nyomor és a végtelen szenvedés. Azon kell igyekeznünk tehát, hogy célszerű intézkedésekkel a vármegyei tisztviselőt alkalmassá, erőssé, függetlenné tegyük, arra a valóban vissza nem kívánt esetre, ha jönnének hasonló zivatáros idők. Itt e helyen, midőn hivatali elődömről kötelességszerűen megemlékezem, nem akarok a keserű szemrehányás szavaival élni nem akarom a legyőzött ellenfél sebeit öknélkül felszaggatni, mivel átlátom, hogy hivatali elődömben meg vannak mindazon feltételek a melyek akárkit jó hazafivá tesznek; átlátom, hogy ő méltósága a bukott rendszer áldozata, amely rendszerben bizonyára jóhiszeműleg vett részt.

És ezért senki se vegye tőlem rossz néven a mikor elismerem, hogy hivatali elődöm közgazdasági tevékenységéből a vármegyében figyelemreméltó eredmények mutathatók fel, hogy kulturális intézeteinek ápolásában állásához méltó tevékenységgel járt el.

Elismerem azt, hogy hivatali elődöm kitartásának és tapintatos magatartásának köszönhető az, hogy vármegyénk autonómiáját csorba nem érte, hogy mi az ugynevezett királyi és kormánybiztosi önkénykedésnek, zaklatásnak kitéve nem voltunk.

Engedjék meg uraim, hogy elismerhessem e mellett azt is, hogy vármegyénk hivatali elődöm vezetése alatt az alkotmányellenes időszakban is, az alkotmány védelméhez szükséges minden lépést megtett, most midőn lovas emberhez illően mindenkinek meg kell adnom azt a mi megilleti, a magam nevében ő méltóságának ezen tapintatos működéséért köszönetet kell mondanom.

Nem tagadható, hogy e teremben apróbb incidensek néha-néha az ő vezetésével is előfordultak, de ilyenek előfordulnak a legalkotmányosabb, legnyugalmasabb időben is. Ezek kisebbrendű esetek azonban valódi érdem eltakarítására nem olcsóságesek. ép ezért abban a reményben, hogy ezen állásponton nemcsak

én vagyok egyedüli, szívesen ismerem el ő méltósága érdemeit.

Igen tisztelt Uram!

Vármegyénk lakosai, szinte mondhatnók kizárólagosan mezőgazdaságból élnek. Elenyészben csekély az ipari és gyári foglalkozás. Addig is tehát, a míg elegendő módunk és anyagi erőnk lesz arra, hogy az ipari, gyári és kereskedelmi kérdéseket intenzívebben kezelhessük, első sorban a mezőgazdaság érdekében kell figyelmünket fordítani. Sajnálatomra nem vagyok gyakorlati gazda s így a legnagyobb jóakarat is hiába való lenne, ha önök tisztelt uraim tanácsaikkal, szakismereteikkal nem támogatnának. Önöknek kell indítványba tenni mindazon kérdéseket, a melyek a mezőgazdaság előbbvitelére szükségesek, önöknek kell javaslatba hozni azokat az intézkedéseket, a melyek a mezőgazdaság érdekében közigazgatásilag megtehetőek. Az önök tanácsa, szakértelme fogja alapját képezni azoknak a teendőknök, a melyekre ezuttal vállalkozni kötelességemnek tartom.

Méltóztassanak tehát ezen irányban megadni nekem az alkalmat arra, hogy mezőgazdaságunk érdekében tehetségemhez képest a kívánságaimnak megfelelhessenek.

Hiszem, hogy nem választ el hosszú idő attól, a midőn az ipar és kereskedelem ágazatairól ipari és gyári szükségletek kérdéséről is szó lesz. Ebben az irányban már a legközelebbi napokban az érdekelt köröktől tájékoztatást fogok szerezni s minden igyekezetemet arra irányítom, és minden alkalmat megragadok arra, hogy az igények a lehetőség szerint teljesítve legyenek. Nem rajtam fog mulni a késedelem.

Vármegyénk iskolákkal és kulturintézményekkel nagyjában el van látva. E tekintetben a meglevő fejlesztése és gyarapítása, új állami iskolák létesítése s célszerű intézkedések bevezetése, a nevelésnek nemzeti irányban leendő fokozott egészséges fejlesztése lehet csak az irányadó szempont.

E tekintetben is a szakértők tanácsára vagyok utalva s kérem is az illetékes köröket, hogy felvilágosító tanácsaikkal megtisztelni szíveskedjenek. Felelőleges lenne azonban itten és ebben a pillanatban mindenről beszélni, a mit tenni vagy javítani ebben az állásban kötelességemnek ismerem. Az idő, a körülmények megadják a módot nekem arra, hogy hazámnak, a vármegyének és az egyeseknek, mikor tegyek és mily módon tegyek szolgálatot.

Ezekkel a kérdésekkel tehát bővebben nem foglalkozom, mert azt tartom, hogy minden hangzatos jelszónál szebben beszél a tett.

Mélyen tisztelt Uraim!

Én a vármegye szolgálatába nem azért jöttem, hogy magamnak diadalmusokat zengedeztessek, nem azért vagyok itt, hogy céltalan parádékban gyönyörködjem. Az ilyen mag nélkül való tények és cselekedetek természetemmel, hajlamaimmal meg nem egyeznek, de anyagi erőm sem bírná ki, hogy ebben az irányban többet engedjek meg, mint a mennyi elkerülhetetlenül szükséges.

Nem ismeretlenül jövök a várn egye szolgálatába, s előttem sem ismeretlenek azok kikkel érintkezni szerencsém leendő.

Ez a körülmény teszi lehetővé az érintkezés könnyűségét és közvetlenségét, a melyből az intézkedések helyessége foly.

Nehogy azonban bárki is félreértsen, ki kell jelentenem, hogy biróként jövök önök közé s ügyes bajos dolgait a biró szemével nézem, a miből önként következik, hogy az előmbbe kerülő kérdésekben egyesegyedül legjobb be-

látásom és a törvények rendeletei szerint ha tározok.

Ne lepjén meg tehát önök közül igen tisztelt uraim senkit, ha hivatalos ügyek elintézésénél félelem és kedvezés nélkül járok el.

Ebben az elhatározásomban önöknek kell támogatniuk, hogy ha azt akarják, hogy a jog törvény és igazság elvei érvényesüljenek. Hiszem és remélem, hogy ezen alapelvek betartásával ama szeretetet és barátságot, a melyet előbbi pályámon kiérdemelni szerencsés voltam jövőre nézve ezen új állásomban is meg fogom érdemelni.

Hozzám bátran jöhet gazdag és szegény, mindenki egyforma meghallgatásban részesül, azt akarom, hogy elfoglalt állásomban ne csupán azért tiszteljenek, mert a kormány bizalmasa vagyok, hanem azért tiszteljenek, mivel ügyekben igazságosan és hiven eljárók.

Azért jövök önök közé, hogy a közügyek munkása, önöknek munkatársa, jó és bízseren csében osztályrészese legyek.

Ezért kérem az önök bizalmát és támogatását

Wlassics Gyula közigazgatási birósági elnök. Dr. Wlassics Gyula egyetemi tanárt, volt vallás- és közoktatásiügyi minisztert ő felsége a közigazgatási bíróság elnökévé nevezte ki. Wlassics esztörtökön tette le az esküt és aonnal el is foglalta hivatalát. Wlassics kinevezése e fontos állásra mindenfelé általános örömet keltett.

A választások mérlege. A választások kevés kivétellel mindenfelé lezajlottak és a függ. párt győzelmével végződtek. A választások eredményének számadatából az tűnik ki, hogy a függetlenségi párt már is abszolút többséget kapott. A választások eredménye a következő:

Függetlenségi párt	240
Alkotmány párt	63
Néppárt	30
Uj párt	1
Demokrata	3
Pártonkivüli	5
Ujjászervezett szocialista	1
Nemzetiségiek:	
Szász	6
Román	15
Tót	4
Szerb	5
Összesen:	
Pótválasztás lesz	10
Ujválasztás	4
Összesen:	
	387

Mis-más.

— N. —

Virág fakad, madár dalol, itt a tavasz legszebb hónapja Magyarország legszebb májusa, — mert virulni kezd a magyar szabadság fája. A nemzet újra itél . . . A lelkek és elmék mélyéből a magyar haza függetlenségéért magasztos óhaja újra az égig ér. — A koalíciós tábor visszakerül a kitiltott helyre a szabadság pantheonjába; a Duna parton büszkén emelkedő termek befogadják majd a törhetetlen tábor — melyet az ország odagyűjtött a honnan csak nem rég a darabontok zarnoki korbácsa és elvetemedett önkényének kancsukája kikergette, kiűzte a nemzetet a saját millió házából . . . Van Isten . . . van igazság az égi testek felett és mindez nem történet meg Isten sz. akaratától nélkül. „Ne bántsd német a Mária országát.” Semmi jussod hozzá!

* * *

Isten magyarnak teremtette a magyarok hazáját és függetlenségét más nem annyira vi-

töz szomezéd népektől. Azért külön határokat, külön nyelvet, külön hazát adott a hun-magyar fajnak, hogy védője legyen a kereszt sz. vallásának és védője Jézus Krisztus sz. tanításainak. — Miért is erőlködik hát Ausztria ezen isteni akarattal szemben? Miért akarja leigázni — letiporni azt a szabad népet, mely a török ellen védekezte nem csak a kereszténységet, de a németek bőrét is századokon által? Talán azért mert kisebb, mert más népeket a jogara alá gyűjtött? Most a független tábor beszél — hű lesz a királyhoz le Ausztria körmeire koppint majd. Már is koppintott. Megbukott a Gautsch! És miért bukott meg? Mert gyűlölte sárga fekete májával a szabad, a független magyarok székelyek hazáját: Hungariát és Transylvániát. Mindig és mindenben fejni akart bennünket. Nohát most már ennek az örökös fejésnek is vége leszen . . . Negyven éven át Ausztria vágta zsebre a monarchia cégéje alatt az összes bevételek nagy hasznát a szabott elvű rendszer ellenőrizhetetlen elnézése mellett . . . Ez a bűnös rendszer annyira elkaplatta a szomszéd német sógort, hogy szemérmelenségre vetemedett és a teljes és tökéletes „bekebelezés” utálaláért. Elsikkasztotta a törvényben biztosított jogot és önállóságot, elrabolta drabontjaival az ösök szabadságát és íme most egyszerre vetőt kiált újra a magyar: „Gautsch halt ti Gosch”!

* * *

És el is némult az osztrák régi rendszer, el fog némulni egészen, mert a törvényekben biztosított jogok mellett felszólalt az egész nemzet. A régi rendszer meghalt minden bűneivel . . . „Uj nap fényle reánk — annyi vizsályok után . . .” Utolsó halál hörgése az osztrák tiranizmusnak hallzik a nyugati határ felől — de az nem baj . . . most már a miénk a szó . . . Eddig lesben állott a német — meg lapult és hallgatott, de a minta hír feljutott Bécs városába, mi készült el Magyarországon menten megbukott Gautsch és az ő egész garázda rendszere. Most már majd más alapon mással alkuszik Wekerle! Ezért volt jó az új választás . . .

* * *

A függetlenségek nagy száma némelyek szerint nagy veszedelmet jelent, Dehogyan is jelent veszedelmet . . . ez a feladott kérdésre a legegyszerűbb felelet. A hazáról van szó! Vagy mellette vagy ellene kell dörteni! Nohát most mellette döntöttek. — Igaz nem egyhangulag. Az oláh, a tót és szerb agitátorok sok sületlenséget összehadartak a választók előtt. Teszem azt: „Le kell gyilkolni a magyarokat mert a tótok vérét eladták a zsidóknak.” „Fel kell akasztani minden magyart, mert a sik alföld csak így lehet a miénk.” — „A magyarok nevében Kosuth dinamitos gyertyát küldött fel a burgba, hogy azt felrobbantsa” . . .

* * *

Íme ezek szemelvények és nem mesék. Ilyenekkel izgatták fel a régi tábor bujkáló denovérei, a nemzetiségek darázs-fészkei! Ki csodálja, hogy bejut egynéhány oláh darázs és fulánkostól dongó is a „házbá.” De ez nem lesz baj. Csak azért is: „Diridongó — késő bánat — eb gondolat” — a régi német rab-szolgá tábornak . . . Ne éljen Vlád Aurél!

* * *

Az alkotmány hívei elegenden vannak, de nem sokan; a néppártiak még kevesebben, de a cucilisták legisleg kevesebben . . . Ugy látszik május elsején pihent a jogtalan nép. Csönd vonult a gyárakba és műhelyekbe, de ez a csönd és nyugalom kiterjedt az urnák tájaira is . . . A jogtalan nemzet meg türellemmel vár . . .

Majd jó az új törvény melyet a mai többség fog alkotni . . . És akkor a jelenlegi kisebbség majd mint hatalmas független néptábor fog felvonulást tartani . . . A keresztény szocialisták jövőjének napja felkelőben van.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Eleke: Béla főispán törvényadta jogánál fogva kinevezte tiszteletbeli főszolgabíróvá Útő Áron kézdijárási szolgabíró. A kinevezés miltó egybire esett, mert Útő Áron kötelesség teljesítésével, a székely néppel való humanus bánásmódjával valóban rá szolgált erre. Útő Áront kinevezése alkalmából szívesen üdvözljük.

— **Buzaszentelés.** A multvasárnapról elmaradt buzaszentelési körmenetet ma tartják meg. Kedvező idő esetén a szentléleki ut mellett lévő vetésekhez vonulnak ki a hívők. Ha az idő nem kedvez a templomban végzik a buzaszentelési szertartást.

— **Tisztelegés a Főispánnal.** A kézdijárási jótékony nőegylet május 4-én tisztelt vármegyénk közszeregetben álló főispánjánál. A nőegylet nevében Tóth Balázs titkár üdvözlötte a főispánt és a jótékony nőegylet szíves jóindulatába és pártfogásába ajánlotta. A főispán válaszában kijelentette, hogy a humanus intézetek virágzásának nagy fontosságot tulajdonít és a nőegylet támogatását megígérte. Ugyanakkor a nőegylet alelnöke ifj. Jakab Istváné a főispánné önméltóságának mint a nőegylet egyik munkás tájának egy szép élő virág csokrot nyújtott át a nőegylet szeretete és tisztelete jeléül.

— **Nagy idők tanuja.** A nagyidőknek egy kiváló tanuja és hűsöges harcosa hunyit el szerdán Szepsiszentgyörgyön id. Gödri Ferenc személyében. A 83. évet élt kiváló férfit ifj. Gödri Ferenc polgármester és kiterjedt rokonság gyászolja. A derék férfi nyugodjék békében!

— **Értesítés.** A kézdijárási-kantarióm. kath. főgimnáziumban az 1905–906. tanévi hittani érettségi vizsgálatok május hó 8-án délelőtt nagyságos és tőtisztelendő Balázs Ferenc főesperes-püspöki biztos ur elnökelete mellett, a VIII. osztálybeliekkel az osztály vizsgálatok minden tantárgyból május hó 11 és 12; az írásbeli érettségi vizsgálatok május hó 16 és 18-án és a szóbeli érettségi vizsgálatok június hó 1 és 2-ik napjain fognak megtartatni nagyságos Elischer József kir. tanácsos, nagyszobeni tankerületi főigazgató ur elnökelete mellett. — A szóbeli érettségi vizsgálat a középiszkolai ifjuság kizárásával nyilvánosan tartatik Kézdijárási hely, 1906. év május hó. Az igazgatóság.

— **Negyszáz leány székely szőttesben.** Ha a leendő anyákat úgy nevelik, hogy azok modernnek legyenek olyan értelemben, hogy minden faji jelleg kihaljon szívéből jobb, ha a betűvetést sem tanulják meg. Fajunknak egy magyar aszony nagyobb hasznára lehet, mintegy nemzetközi modern nő. Örömmel jegezzük föl, hogy leányiskolánk jó része is már megértette a kor szelemét és mindenekelőtt arra törekszik, hogy fanatikus magyar lányokat neveljenek. Így — a mint értesülünk — a kolozsvári állami polgári leányiskola növendékei — 400-an — kimondották, hogy nyári ruhájukat hazai szövetből készíttetik, még pedig székely szőttesből, hogy a legszegényebb is hozzájuthasson, de meg a tanulótársi viszony is kifejezést nyerjen, még pedig olyan módon, hogy osztályonként egyforma mintású szőttesből csinálják ruháikat, melyeket csak itthon készített csipkével díszíthetnek. Ez elhatározás azért is figyelemre méltó, mert ebben a gazdasági elv is kifejezésre jut, hogy a közéletünkben élő munkást juttassuk elsősoiban

munkához mert ezek viszont hamarabb veszik igénybe a mi munkánkat. Még megemlítjük azt is, hogy ezek a derék, hazafias leányok választhattak volna finomabb hazai szöveteket is, de győzött az az elv: a miénk van, ne szégyeljük, ha szeretettel felkaroljuk a gyengét — majd megerősödik. A mint értesülünk, ebben az iskolában a vizsgálatokon már mindenik leány egyszerű székely szőttesruhában fog megjelenni, valamint a hazafias, lelkes tanítónői kar is. Azok a vizsgánapok valóban a magyar fajszereteteknek lesznek ünnepnapjai. Itt a példa . . . köves-étek!

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában „Majláth püspök bérmenton” című cikkünkben közöltük, hogy a püspökökkel a különböző testületek tisztelték. Csak a főgimn. tanári karának tisztelgése maradt ki véletlenül cikkünkéből, amit most pótlólag ideiktatunk. A főgimnázium tanári testülete hétfőn délelőtt tisztelt a főpásztornál Hassák Vidor igazgató vezetése mellett. Hassák igazgató szívből jövő lelkes beszéddel üdvözlötte a püspököket, püspökké való szentelésének kilencedik évfordulóján. A főpásztor az üdvözlést megköszönve barátságosan beszélgetett a tanári testület tagjaival.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli ol-táregyesület ezen év folyamán három, magas színvonalon álló vallásos estélyt rendezett. Fogadják a szereplők szíves közreműködésükért a rendezőség hálás köszönetét. Mi pedig a művelt közönség nevében elismeréssel adózunk az ol-táregyesület vezetésének és rendezőinek, kik fáradságot, időt sőt néha egészséget nem kímélve buzgólkodtak abban, hogy minél szebbet, jobbat és tanulságosabbat nyújthassanak a megjelent hallgatóságának.

— **Érdekes kettős esküvő.** Eredeti elözménye van egy kettős esküvőnek, melyet e napokban ünnepeltek a fővárosban. Egy fiatal mérnök, aki többféle építkezési munkálata vállalkozott, munkásszájrák miatt anyagi zavarokkal küzdött. Egész vállalata megakadt olyannyira, hogy kénytelen volt műszaki vállalatát felszátolni. Irodájában a többek között egy tehetséges fiatal mérnök volt főmunkatársa, akitől a személyzet elbocsátása alkalmával könyezve búcsuzott. Szomorú szívvel ült szobájában a letört vállalkozó, mert anyagi romlása egyuttal megfosztotta őt ideáljától, egy szép, fiatal leánytól és így kitűzött házasságának megtartásától is. Kétségbeesett hangulatát azonban egy örömhír hirtelen megváltoztatta. Volt munkatársát ugyanis Török bankházában Budapest, Teréz körút 46. szám alatt a szerencse egy nagy finyoreményhez juttatta és ennek alapján eljött volt főnökéhez azon ajánlattal, hogy tökéletes társas viszonyt létesítsenek egymás között. Egyuttal azt is bejelentette, hogy főnöke menyasszonyának fiatalabb nővére kezét is megkéri. Minden simán ment, az új vállalkozás alapítása, a leánykérés és az ezt követő kettős esküvő. Mindezt a szerencsét a Török A. és Tsa bankházában (Budapest, Teréz körút 46.) vásárolt szerencsesorsjegy idézte elő.

C S A R N O K

A történelem első lapja.

— Felolvasta: Révész Cyrill. —

(6.)

b) Nevezetes eltérés van a medenceénél. Huxley elismeri, hogy a medence az egész szervezetünkben emberi rész; csak az embert jellegző rész; az emberi medence úgy méreteiben mint csontösszetételében eltér a majmokétól

annyira, hogy e különbséget ember és majom között Huxley szerint sem képes áthidalni. Legnagyobb és legkülönösebb, hogy a majomnál teljesen hiányzik a hymen vagy „membrana virgininitatis,” de nemesak a majomnál hanem minden más állatnál is, ez csak az ember női felének és nemének különös jele. Az ember és majom organizmus között határozott válaszfal a kettős: „decidua” is — a vera és reflexa, ez is egyedül az embert illeti meg.

c) Az ember hátgerince és csigolyái Owen szerint a majmok csigolyáitól eltérnek. Legfeljebb a nyakcsigolya, melynek tövis nyulványa az embernél egyenes és rövid, a majomnál hosszú és erős; az ember koponyája a nyakcsigolyán az u. n. Atlaszon a gerincoszlopon függélyesen egyenesen áll és minden irányban szabad mozgással bír és ez adja meg az embernek büszke egyenes fejtartást és az égbe tekintő pillantást; de a majomnál a fej a gerincoszloppal és annak egyenes vonalával tompa szöget alkot, azért a fej a majomnál lefelé lóg és arcát egyenesen tartani képtelen.

Minden majom nyakán ezért egy hosszú erős izom szolgál a fej irányítására és tartására és ez megint hiányzik az embertől a mi Bischoff szerint fényes bizonyítéka annak, hogy a majmok egymással ugyan rokonok, de az embertől különböznek. Az ember és a majom között azonban a leglényegesebb és legdöntőbb különbségek a fejen és annak részein találhatók.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK.

(32. 7—10.)

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szepességi
**lenvászon és
damasztáru**
minden nagyobb üzletben kapható.
**A késmárki gyár
bejegyzett védjegye**

HAZAI IPAR!

TÖRÖK A SZERENCSE KOVACSA!

Felülmulhatatlan

az a szerencse, mely Janklácunak kedvez Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizetünk ki nagyrabocsúló vevőinknek; ezek között **A KÉT LEGNAGYOBB** nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt

Endőfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendelkezzen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztráksorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételé által egy főnyereménnyel. A vetület nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjegyet folytat a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adel	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	1205	Ottó, Melánia	2441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Marczisz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20583	Pal, Nesz i	24236
Agoston, Amália	19162	Elemer, Flóra	20580	Jeno, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladar, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatolia	21619	Endre, Frida	24232	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	22715
Alfred, Apollonia	24245	Erno, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29334	Robert, Petronella	35640
Alos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29633	Kornél, Klara	35318	Rudolf, Piroksa	37411
Amoros, Beria	28881	Frizyes, Gabriella	34943	Kristóf, Klotild	36825	Salamon, Regina	38238
Ambras, Bianka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38238
Anna, Borbála	36151	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38236	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41119	Simon, Sári	83891
Arpad, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bela	41794	Géza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	84733	Tibor, Szerena	89049
Aurel, Brigitta	41-38	Gusztáv, Hilfia	84-02	Manó, Leoma	86014	Thamir, Theodora	92773
Attila, Cecília	84809	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90870	Tivadár, Terez	123506
Balasz, Cornelia	84-73	Gyula, Iudika	90219	Martón, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dora	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Lujza	123502	Vendel, Valéria	123508
Bencsik, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Bela, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vinós, Viktoria	13520
Benedek, Eufonia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mor, Marit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Erzsébet	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Maria	5433	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	123537	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75, vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 150 vagy 3 korona, 1/2 „ „ „ 3.—, „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ 12 „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 15-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután a fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és Tsa

— Sürgőnycím: —
Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

— Sürgőnycím: —
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főüzletük osztálysorsjáték-üzletei:

(45. 1—5)

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum körut 11/a.

BUTOR!

Butorraktáramban tulságosan felhalmozott árukból április 15-étől kezdődőleg a gyermek kocsik, gyermek székek, vasbutorok, diványok, ottománok, szalon garnitúrák, álló- és falli tükrök, képek, szőnyegek melyek leszállított áron eladatnak. —

melyeknek szives megtekintését kéri tisztelettel:

IFJ. JANCsó MÓZES, butorraktáros.

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.